QUICKSCAN FLORA & FAUNA

CATHARIJNESTEEG 10 | BARNEVELD

ADVISEUR HENK JANSEN 27-09-2016 | VERSIE 1.0

Jansen&Jansen
groenadviesbureau

QUICKSCAN FLORA & FAUNA | BARNEVELD

Adviseur:
Henk Jansen
06 - 45 11 98 54
info@groenadviseurs.nl

Opdrachtgever:
dhr. F. van Woerden

JANSEN&JANSEN groenadviesbureau
Prins Bernhardstraat 60, Rijssen
www.groenadviseurs.nl

Versie:
1.0

Datum:
27 september 2016

© JANSEN&JANSEN groenadvies & ontwerp, Rijssen. Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitzonderingen door de wet gesteld, mag zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbenden niets uit dit document worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, digitale reproductie of anderszins.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	04
2	WERKWIJZE	05
3	WETTELIJK KADER	07
4	RESULTATEN	09
5	INGREEP	11
6	TOETSING AAN DE FLORA- EN FAUNAWET	12
7	CONCLUSIE & ADVIES	13
	LITERATUUR	

BIJLAGE 1 - *Overzichtskaart/projectgebied*

BIJLAGE 2 - *Foto's van het plangebied*

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Jansen & Jansen groenadvies is door dhr. F. van Woerden werkzaam bij Frank van Woerden B.V. gevraagd om een quickscan flora en fauna uit te voeren. Frank van Woerden B.V. is voornemens een pand te slopen en op de vrijgekomen locatie nieuwe bebouwing te ontwikkelen. Het plangebied is gelegen aan de Catharijnesteeg 10 te Barneveld. In het kader van de Flora- en faunawet is het van belang om inzicht te krijgen in het voorkomen van beschermde planten- en/of diersoorten. Met deze quickscan wordt een inschatting van de effecten gemaakt op de bovenstaand beschreven wetgeving. De quickscan levert tevens duidelijke adviezen op die betrekking hebben op de te volgen procedures en handelingen.

1.2 DOEL

In deze quickscan worden de volgende vragen beantwoord:

- Welke, door de Flora- en faunawet beschermde flora en fauna komen (potentieel) voor in het plangebied?
- Welke negatieve effecten kan de (potentieel) aanwezige flora en fauna ondervinden van de ingreep?
- Wordt met het uitvoeren van de ingreep de Flora- en faunawet overtreden?

1.3 PLANGEBIED

Het plangebied omvat een pand, gesitueerd in de het centrum van Barneveld. In de omgeving van het plangebied is vrijwel geen (lage) begroeiing of hoge begroeiing (bomen) aanwezig.

Binnen het plangebied zijn de volgende ecotopen aanwezig:

- Pand met spouwmuur, ramen en een plat dak.

2 WERKWIJZE

Het onderzoek is op de volgende wijze uitgevoerd:

[1]
Op 16 september 2016 is het plangebied door H. Jansen bezocht. In het plangebied zijn de ruimtelijke structuren en ecotopen geïnventariseerd. Er is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten. Hiervoor is globaal gezocht naar onder meer zicht- en geluidswaarnemingen, uitwerpselen, nesten, krabsporen en pootafdrukken etc. Tijdens het onderzoek is van de volgende hulpmiddelen gebruik gemaakt:

- verrekijker;
- camera;
- zaklamp.

[2]
Vervolgens is een literatuurstudie uitgevoerd. De literatuurstudie richt zich op bekende (verspreidings) gegevens die relevant zijn voor het voorkomen van beschermde flora- en fauna op de locatie (Flora- en faunawet). De gegevens over voorkomen van beschermde flora- en fauna zijn te vinden in onder meer soortgroepen atlassen en op internet. Ook zijn de gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna geraadpleegd.

[3]
Aan de hand van de gegevens uit de literatuurstudie en van het veldbezoek kan een inschatting worden gemaakt, welke beschermde flora en fauna in het plangebied (of in de nabijheid) aanwezig zijn. Hierop kan de inschatting worden gemaakt welke invloed de voorgenomen ingrepen hebben op deze natuurwaarden.

[4]
Uiteindelijk wordt getoetst of de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet worden overtreden. Aanvullend worden een aantal duidelijke adviezen gegeven die betrekking hebben op de te volgen procedures en handelingen. Bijvoorbeeld, een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing.

3 WETTELIJKE KADER

In dit hoofdstuk wordt kort de Flora- en faunawet beschreven en de toepassing op ruimtelijke ontwikkelingen.

3.1 FLORA EN FAUNAWET

Doelstelling van de Flora- en faunawet is de bescherming en het behoud van de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is 'nee, tenzij'. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken, met een ontheffing of vrijstelling. Het verlenen hiervan valt onder de bevoegdheid van de Minister van EL&I. Daarnaast erkent de wet dat ook dieren die geen direct nut opleveren voor de mens van onvervangbare waarde zijn: de erkenning van de intrinsieke waarde van het in het wild levende dier. Deze erkenning is terug te vinden in de zorgplicht.

Zorgplicht en verbodsbepalingen

De wet spreekt hier van 'algemene zorgplicht'. Daarnaast bevat de wet een aantal verbodsbepalingen. Alleen de meest relevante verbodsbepalingen worden hieronder genoemd.

Artikel 2 betreffende de zorgplicht luidt:

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede hun directe leefomgeving;
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

De wetgever schrijft daarbij geen specifieke maatregelen voor en laat een grote verantwoordelijkheid bij de uitvoerder.

Enkele relevante verbodsbepalingen:

- Artikel 8: Het is verboden (beschermde) planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: Het is verboden (beschermde) dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: Het is verboden (beschermde) dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van (beschermde) dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Artikel 12: Het is verboden eieren van (beschermde) dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Beschermingsregimes

In 2005 is de Flora- en Faunawet gewijzigd door een in werking getreden Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB artikel 75 Flora- en faunawet). Artikel 75 biedt de mogelijkheid ontheffing aan te vragen van de verbodsbepalingen (artikel 8 t/m12, zie hierboven). Ook biedt de Flora- en faunawet voor bepaalde soorten en ingrepen vrijstellingen, mits aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan. In de huidige opzet van de Flora- en faunawet zijn beschermde soorten onderverdeeld in drie tabellen, elk met hun eigen beschermingsregime, en worden vogels apart behandeld. De volgende drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- Voor algemeen voorkomende soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling op de Flora- en faunawet;
- Voor minder algemene soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling als de werkzaamheden gebeuren volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien dit niet gebeurd is een ontheffing op de Flora- en faunawet nodig. De ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zgn. lichte toets).
- Voor strikt beschermde soorten moet een uitgebreide toets worden gedaan. Bij onder andere ruimtelijke ingrepen wordt het noodzakelijk geacht een toets te verrichten en ontheffing te hebben vóór uitvoering van de werkzaamheden. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er sprake is van een in of bij de wet genoemd belang (zoals de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling), er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat en er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

VOGELS

Met ingang van 26 augustus 2009 heeft het Ministerie van LNV (nu EL&I) een nieuw beleid ten aanzien van broedvogels ingezet. Verblijfplaatsen van broedvogels zijn door de Flora- en faunawet beschermd. De Flora- en faunawet kent hierbij geen standaardperiode voor het broedseizoen.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest. Deze eenmalig te gebruiken nesten vallen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet in de periode dat deze daadwerkelijk gebruikt worden. Van een beperkt aantal vogels is de nestlocatie het gehele jaar beschermd door de Flora- en faunawet (bijlage 2). Het betreft dan vogels die:

- het gehele jaar door gebruik maken van hun nestlocatie als vaste rust- en/of verblijfplaatsen;
- erg honkvast en al dan niet koloniebroeders zijn. Deze soorten keren ieder jaar naar dezelfde locaties terug. De voorwaarden waaraan de nestlocaties moeten voldoen zijn erg specifiek en vaak slechts in beperkte mate in het landschap beschikbaar;
- jaar in jaar uit van hetzelfde nest gebruik maken en zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een eigen nest te bouwen. Indien een jaarrond beschermd nest is aangetroffen moet altijd een omgevingscheck uitgevoerd worden. Een deskundige dient dan te onderzoeken of er voor de soort in de omgeving voldoende plekken en materiaal aanwezig zijn om zelf een vervangende locatie te vinden en een vervangend nest te maken. Indien dit niet mogelijk is, dient een vervangende nestlocatie aangeboden te worden.Wanneer dit ook niet mogelijk blijkt, dient een ontheffing aangevraagd te worden. Ontheffing kan alleen verkregen wor-

den op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn.

Wettelijke belangen zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid of openbare veiligheid.

GEDRAGSCODES

Werken volgens een gedragscode kan (soms) een vrijstelling voor soorten op Tabel 2 en Tabel 3 geven. Hiervoor dient gewerkt te worden volgens een door de minister vastgestelde gedragscode.

4 RESULTATEN

4.1 SOORTBESCHERMING FLORA- EN FAUNAWET)

4.1.1 Flora

In het plangebied (pand) zijn geen (beschermde) planten aangetroffen. Het plangebied bestaat uit een dicht/afgesloten pand. Voedselarme groeiplaatsen of kalkrijke muren met reliëf ontbreken. Er is geen geschikt leefgebied voor beschermde planten. De aanwezigheid van beschermde flora kan dan ook redelijkerwijs worden uitgesloten.

4.1.2 Amfibieën, vissen en reptielen

In het plangebied zijn geen amfibieën, vissen of reptielen aangetroffen. Geschikte biotopen zoals sloten of poelen ontbreken. De aanwezigheid van beschermde amfibieën, vissen en reptielen kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

4.1.3 Vogels

In het plangebied ontbreken geschikte invliegopeningen voor vogels met jaarrond en tijdelijke beschermde nesten. Een pannendak, dakboeien of andere voor vogels toegankelijke objecten zijn in het plangebied niet aanwezig. Ook is er in het plangebied geen beplanting aanwezig. De aanwezigheid van nesten van broedvogels kan dan ook redelijkerwijs worden uitgesloten. Wel is het mogelijk dat zich in beplanting of in de naastgelegen panden (buiten het plangebied) nesten van broedvogels bevinden.

4.1.4 Zoogdieren

Tijdens het veldonderzoek zijn geen sporen aangetroffen welke duiden op de aanwezigheid van zoogdieren in het plangebied. In de spouwmuur zijn vrijwel geen invliegopeningen aanwezig, waardoor het pand (spouwmuur) niet toegankelijk is voor zoogdieren. Ook is het pand erg laag voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Gewoonlijk bevinden verblijfplaatsen van vleermuizen zich in hogere gebouwen. Doordat er in het plangebied en de directe omgeving (bijna) geen groen aanwezig is, is het plangebied en de directe omgeving niet geschikt als (essentieel) foerageergebied voor vleermuizen.

Op basis van gegevens uit de database van de Nationale Databank Flora en Fauna, literatuurstudie, geschiktheid van het plangebied en ervaringen van de onderzoeker is de onderstaande matrix ingevuld (zie tabel 1).

	Zomerverblijfplaats	Kraamverblijfplaats	Paarverblijfplaats	Winterverblijfplaats	Vliegroute	Foerageergebied
Gewone dwergvleermuis						
Ruige dwergvleermuis						
Rosse vleermuis						
Laatvlieger						
Gewone grootoorvleermuis						
Watervleermuis						
Meervleermuis						
Baardvleermuis						
					Komt potentieel voor	
					Geen negatief effect te verwachten	
					Wel negatief effect te verwachten	

Tabel 1: *Matrix voorkomende vleermuizen nabij het plangebied.*

4.1.5 Libellen en dagvlinder

In het plangebied komt geen voedselarm water of voor libellen en vlinders geschikte vegetaties voor. De aanwezigheid van libellen en dagvlinders kunnen dan ook redelijkerwijs worden uitgesloten.

4.1.6 Overige ongewervelden

In het plangebied ontbreken o.a. oude eiken en voedselarm water. De aanwezigheid van overige ongewervelden kan dan ook redelijkerwijs worden uitgesloten.

5 INGREEP

Frank van Woerden B.V. is voornemens een pand te slopen en op de vrijgekomen locatie nieuwe bebouwing te ontwikkelen. Ingrepen die o.a. plaatsvinden, zijn:

- Slopen van bebouwing;
- Graafwerkzaamheden;
- Realiseren van bebouwing;
- Veranderen van de terreininrichting.

De Flora- en faunawet hanteert een aantal belangen waaronder een ingreep kan vallen. Onderhavige ingreep valt onder het volgende belang: *[J] de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.*

6 TOETSING AAN DE FLORA- & FAUNAWET

Op basis van de resultaten van deze quickscan en de te verwachten effecten van de ingreep is een toetsing aan de Flora- en faunawet uitgevoerd. Hierdoor is duidelijk geworden voor welke soorten mogelijk een negatief effect optreedt en of hiervoor aanvullend onderzoek dan wel een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet vereist is.

6.1 VOGLES

Ondanks dat het plangebied niet geschikt is voor verblijfplaatsen van vogels met jaarrond en tijdelijk beschermde nesten. Is het wel mogelijk dat vogels broeden in de (naastgelegen) panden of beplanting buiten het plangebied. Door de voorgenomen werkzaamheden kunnen vogels tijdens het broeden verstoord worden. Wat kan leiden tot overtreding van de flora en faunawet.

7 CONCLUSIE & ADVIES

7.1 ADVIES MET BETREKKING TOT DE PROJECTPLANNING

- Zie 7.2

7.2 ADVIES MET BETREKKING TOT DE WERKZAAMHEDEN

- Wat betreft de (algemene) broedvogels wordt geadviseerd wordt om de werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen (tussen half maart en half juli). Het verstoren van broedende vogels is te allen tijde verboden volgens de Flora- en faunawet. De werkzaamheden kunnen het gehele jaar worden uitgevoerd mits u als initiatiefnemer er zeker van bent dat u geen nesten van broedende vogels verstoord.

LITERATUUR:

LITERATUUR

- Broekhuizen, S., Hoekstra, B., V. van Laar, C. Smeenk, & J.B.M. Thissen, 1992. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren.* KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Limpens, H.J.G.A., K. Mostert & W. Bongers, 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen; Onderzoek naar verspreiding en ecologie*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Vogelbescherming Nederland 2004. *Rode Lijst Nederlandse broedvogels*.
- Gedragscode Ruimtelijke ontwikkeling & inrichting, Vereniging Stadswerk Nederland, Vakgroep Groen, Natuur en Landschap, 2011-2015.
- Soorten standaarden, Dienst Regelingen Ministerie van Economische zaken, landbouw en innovatie.

WEBSITES

- www.floron.nl
- www.ravon.nl
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx
- www.florafaunawet.stowa.nl
- www.rijksoverheid.nl
- www.telmee.nl
- www.zoogdieratlas.nl
- www.waarneming.nl
- www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGE 1

Overzichtskaart/projectgebied (basiskaart afkomstig van: maps.bing.com)

QUICKSCAN

Themakaart: projectgebied
blad 1/1

Datum: 27-09-2016

Schaal: n.v.t.

Formaat: A3

Jansen&Jansen
groenadviesbureau

BIJLAGE 2

Foto's van het plangebied

Overzichts foto's

‘Groene Specialisten in het Planproces’

Jansen&Jansen
groenadviesbureau

Contact
JANSEN&JANSEN groenadviesbureau
Prins Bernhardstraat 60, Rijssen
www.groenadviseurs.nl